

Nazioartekotzearen iruzurra

Badira kontzeptuak bolada batzuetan edonon agertzen direnak, mantra ere bilakatzen direnak. Berez positibo eta beharrezko moduan agertzen zaizkigu, eztabaida gehiegirik gabe eta haiei buruz ia pentsatu gabe. Iruditzen zait mantra horietako bat nazioartekotzea dela, jatorria –nola ez– eremu ekonomikoan duena eta gizartearen alor ugaritan indarrez agertzen zaiguna, hezkuntzan bereziki. Hain da eremu horretan arrakastatsua, ezen ikastetxeen matrikulazio kanpainetan geroz eta gehiago agertzen den. Unibertsitateen kasuan, are handiagoa da ustezko nazioartekotzearen garrantzia. Antzekoa esan dezakegu *digitalizazioa* edo *berrikuntza* bezalako kontzeptuez.

Zergatik agertzen zaigu nazioartekotzea hain garrantzitsu, ekidin ezin, eztabaida ezin gisa? Eta, batez ere, zer ezkututzen da kontzeptu horren atzean? Lehenik, kontuan izan behar dugu, nire ustez, eufemismo baten aurrean gaude. Nazioartekotzea aipatzen denean, ez da nazioarteari irekita egoteaz eta mundu mailako joera, hizkuntza, kultura, politika eta abarretara gerturatzeaz aritzeko. Balio positiboak horiek guztiak, nola ez. Aitzitik, nazioartekotzea, errealitatean, ingelesez aritzearen sinonimo da, ia inork ez baitu buruan nazioartekotzea arabierarekin edo txinerarekin lotzea, hizkuntza gutxituak ez aipatzearen. Baina *ingelestartze* (edo *estatubatuar-tze*) prozesuak aipatu ordez, nazioartekotzea da saltzen dena.

Nazioartekotzea, errealitatean, ingelesez aritzearen sinonimo da, ia inork ez baitu buruan nazioartekotzea arabierarekin edo txinerarekin lotzea, hizkuntza gutxituak ez aipatzearen

Beraz, nire ustez berezi beharrekoa dira ingelesaren afera, batetik, eta nazioartekotzea, bestetik. Izan ere, adibidez, gaur egun *Batxilergo Internazionalaz* hitz egiten da, *ingelesez egindako Batxilergoaz* hitz egin beharrean, zuzenago litzatekeenean. Ingelesaren afera horrek sakontzeko asko emango luke, baina bi ñabardura egitera mugatuko gara. Batetik, ezin da ukatu gaur egun ingelesa *lingua franca* nagusia dela, esparru gehienetan eta Mendebaldean behintzat. Hizkuntza garrantzitsua da, argi dago, eta hizkuntza gutxituon hiztunontzat ere aukera ugari ere badakartza, gure kasuan gaztelaniaren eta frantsesaren morrontzatik irteteko bidea ere izan daitekeelako.

IKER IRAOLA ARRETXE
SOZIOLOGOA ETA EHU-KO
IRAKASLEA

Baina, beste alde batetik, ingelesari loturik azpimarratu behar dugu, gehienetan, norberarena ez den hizkuntza batean aritzeari buruz ari garela, horrek askotan kalitatean eta sakontasunean dakarren mugatzearekin. Azken kontu hori bereziki garrantzitsua da hezkuntza eremuan. Nolabait, problematizatu beharreko gaia iruditzen zait, eskoletan bereziki: zein irakasgai eskaintzen dira ingelesez, zergatik, zertarako? Egokia eta desiragarria al da derrigorrezko hezkuntzan Historia, adibidez, ingelesez ikastea? Zentzuzkoa da irakasle euskaldun batek ikasle euskaldunei Euskal Herriko historia ingelesez irakastea?

Nazioartekotzea, beraz, ez genuke besterik gabe ingelesarekin berdindu behar. Nazioartekotzeaz aritu nahi badugu, beste hizkuntza batzuk ere aipatu eta kontuan hartu beharko liratekeela uste dut, eufemismorik erabili gabe. Nazio ikuspegitik, Hego Euskal Herrian frantsesa lantzea ziur aski garrantzitsua izan beharko litzateke (eta gaztelania, mugaren beste aldean). Era berean, mundu mailan oso garrantzitsuak diren beste hizkuntza batzuk ere ez lirateke ahaztu behar, kontuan hartuta, gainera, hizkuntza horietako batzuk euskal herritar batzuen jatorrizko edo etxeko hizkuntzak ere badirela.

Nazioartekotzea, finean, ez dadila ingelesaren sinonimo izan; eta, hizkuntzaz harago, *per se* zerbait ona ere ez dela kontuan hartu dadila. ●